

BEROEPSKWALIFICATIEDOSSIER

Medewerker schilder- en decoratiewerken

////////////////////////////////////
BK-0554-1

1. Globaal

1.1 TITEL

Medewerker schilder- en decoratiewerken

Deze benaming wordt gebruikt in het beroepscompetentieprofiel van Constructiv. Deze benaming wordt algemeen gebruikt door de sector. Het Competent Beroepscompetentieprofiel (OP-215) 'Schilder-decorateur' geeft ook andere benamingen aan zoals: hulpschilder, ...

1.2 DEFINITIE

Een medewerker schilder- en decoratiewerken helpt bij het behandelen van oppervlakken, zowel binnen als buiten, met daartoe geëigende producten, helpt bij het plaatsen van wandbekleding (behang, vlies, ...) en helpt bij het bedekken van muren en vloeren met soepele bekledingen teneinde woningen en bouwwerken te beschermen en te verfraaien.

1.3 DEELKWALIFICATIES

Deze beroepskwalificatie 'Medewerker schilder- en decoratiewerken' omvat de deelkwalificatie 'Medewerker behangwerken' (BK-0554-1-DBK-01) die bestaat uit de volgende competenties: 1, 2, 3, 4, 5, 9, 10, 13

Deze beroepskwalificatie 'Medewerker schilder- en decoratiewerken' omvat de deelkwalificatie 'Medewerker schilderwerken' (BK-0554-1-DBK-02) die bestaat uit de volgende competenties: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 13

Deze beroepskwalificatie 'Medewerker schilder- en decoratiewerken' omvat de deelkwalificatie 'Medewerker soepele vloerbekleding' (BK-0554-1-DBK-03) die bestaat uit de volgende competenties: 1, 2, 3, 4, 5, 11, 12, 13

1.4 EXTRA INFORMATIE

De medewerker schilder- en decoratiewerken is de persoon die de schilder- decorateur zal helpen met het voorbereiden van de ondergrond en het klaarmaken van de afwerkingsproducten (verf, muurbekleding, vloerbekleding, ...). De medewerker zal ook de eenvoudige technieken kunnen uitvoeren onder begeleiding van de schilder decorateur.

Het betreft eenvoudige technieken en taken onder begeleiding voor:

- behangwerken;
- schilderwerken;
- soepele vloerbekleding.

1.5 SECTOREN

- Bouw (PC124 Bouwbedrijf)

1.6 BETROKKEN (ARBEIDSMARKT)ACTOREN

Hoofdindieners

Constructiv

Mede-indieners

BoP@Vlaanderen (VCB, Bouwunie, ACV-BIE, Algemene Centrale - ABVV, ACLVB (paritaire goedkeuring))

VDAB-Studiedienst

1.7 REFERENTIEKADER

Gehanteerde referentiekaders

- Beroeps(competentie)profiel: Competent beroepscompetentieprofiel (OP-215): Schilder-decorateur (m/v)
- Beroeps(competentie)profiel: Beroepscompetentieprofiel Eindafwerkingsberoepen (2020) van Constructiv

Relatie tot het referentiekader

Het Competent beroepscompetentieprofiel (OP-215) geeft in haar huidige vorm niet volledig en exact geformuleerd weer wat de competenties zijn van een medewerker schilder- en decoratiewerken. Vanuit de sector werd beslist om dit dossier in eerste instantie te laten steunen op het beroepscompetentieprofiel "Eindafwerkingsberoepen" van Constructiv.

De activiteiten zoals overgenomen uit het beroepscompetentieprofiel “Eindafwerkingsberoepen” van Constructiv stemmen in danige mate overeen met de Competent beroepscompetentieprofiel dat die nagenoeg volledig werden opgenomen. De gebruikte terminologie is echter in veel gevallen afwijkend.

De essentiële competenties uit het Competent beroepscompetentieprofiel stemmen als volgt overeen met de competenties uit het BKD Medewerker schilder- en decoratiewerken volgens best-fit-principe:

- De werfzone inrichten (CP-2067) komt terug in “Organiseert zijn werkplek”
- De werfzone beveiligen (CP-2068) komt terug in “Organiseert zijn werkplek”
- Werkzaamheden op de werf voorbereiden (CP-19841) behoort volgens de sector niet tot de activiteiten van een medewerker schilder- en decoratiewerken
- Aard en staat van de ondergrond controleren (CP-2795) komt terug in “Helpt bij het voorbereiden van de oppervlakken i.f.v. beschermen en verfraaien”
- Te behandelen oppervlakken voorbereiden (CP-2796) komt terug in “Helpt bij het voorbereiden van de oppervlakken i.f.v. beschermen en verfraaien”
- De verf klaarmaken (CP-2798) komt terug in “Helpt bij het gebruiksklaar maken van het afwerkingsproduct”
- Mortel en vulmiddel klaarmaken (CP-2050) komt terug in “Helpt bij het voorbereiden van de oppervlakken i.f.v. beschermen en verfraaien”
- Vernissen (CP-3991) behoort volgens de sector niet tot de activiteiten van een medewerker schilder- en decoratiewerken
- Verf aanbrengen (CP-2803) komt terug in “Helpt bij het manueel schilderen van oppervlakken zowel binnen als buiten”
- De ondergrond plamuren (CP-5442) komt terug in “Helpt bij het voorbereiden van de oppervlakken i.f.v. beschermen en verfraaien”
- Lakken (CP-5948) behoort volgens de sector niet tot de activiteiten van een medewerker schilder- en decoratiewerken
- Bekledingsmateriaal voorbereiden (CP-2801) komt deels overeen met “Helpt bij aanbrengen van behang”
- Muurbekleding plaatsen (CP-2799) behoort volgens de sector niet tot de activiteiten van een medewerker schilder- en decoratiewerken
- De werf opruimen (CP-11311) komt terug in “Werkt met oog voor veiligheid, milieu, kwaliteit en welzijn”
- Gereedschap of materieel onderhouden (CP-2316) komt deels terug in “Werkt met oog voor veiligheid, milieu, kwaliteit en welzijn”

De optionele competenties uit het Competent-Beroepscompetentieprofiel OP-215 stemmen als volgt overeen met de competenties uit het beroepskwalificatiedossier Medewerker schilder- en decoratiewerken volgens best-fit-principe:

- Stellingen monteren (CP-2794) behoort volgens de sector niet tot de activiteiten van een medewerker schilder- en decoratiewerken
- Decoratieve effecten en versieringen realiseren (CP-2809) behoort volgens de sector niet tot de activiteiten van een medewerker schilder- en decoratiewerken
- Bekledingsmateriaal snijden (CP-2077) komt deels terug in "Helpt bij het plaatsen van soepele vloerbekledingen"
- Soepele vloerbekledingen plaatsen (CP-10219) behoort volgens de sector niet tot de activiteiten van een medewerker schilder- en decoratiewerken
- Tegels plaatsen (CP-2076) behoort volgens de sector niet tot de activiteiten van een medewerker schilder- en decoratiewerken

- Kunsthars aanbrengen (CP-2811) behoort volgens de sector niet tot de activiteiten van een medewerker schilder- en decoratiewerken
- Isolatiematerialen plaatsen (CP-2081) behoort volgens de sector niet tot de activiteiten van een medewerker schilder- en decoratiewerken
- De restauratie van schilder- en decoratiewerk analyseren (CP-19861) behoort volgens de sector niet tot de activiteiten van een medewerker schilder- en decoratiewerken
- Een restauratieplan voor schilder- en decoratiewerk opmaken (CP-19862) behoort volgens de sector niet tot de activiteiten van een medewerker schilder- en decoratiewerken
- Schilder- en decoratiewerk restaureren (CP-19863) behoort volgens de sector niet tot de activiteiten van een medewerker schilder- en decoratiewerken
- Opvolgdocumenten invullen en informatie delen (CP-482) komt deels terug in “Werkt in teamverband”
- De voorraad opvolgen (CP-125) komt niet specifiek terug in het beroepscompetentieprofiel van Constructiv
- Een prijsraming opmaken (CP-5997) behoort volgens de sector niet tot de activiteiten van een medewerker schilder- en decoratiewerken
- De werkzaamheden plannen (CP-6147) behoort volgens de sector niet tot de activiteiten van een medewerker schilder- en decoratiewerken
- De activiteiten van een team coördineren (CP-70) behoort volgens de sector niet tot de activiteiten van een medewerker schilder- en decoratiewerken
- In een team werken (CP-3659) komt het best overeen met “Werkt in teamverband”
- Veilig werken (CP-19001) komt terug in “Werkt met oog voor veiligheid, milieu, kwaliteit en welzijn”
- Milieubewust werken (CP-19881) komt terug in “Werkt met oog voor veiligheid, milieu, kwaliteit en welzijn”

2. Competenties

2.1 OPSOMMING COMPETENTIES

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
1. Werkt in teamverband				
• Communiceert effectief en efficiënt	✓			• Kennis van communicatietechnieken • Kennis van vakterminologie
• Wisselt informatie uit met collega's en verantwoordelijken	✓			
• Rapporteert aan leidinggevenden	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
• Werkt efficiënt samen met collega's • Volgt aanwijzingen van verantwoordelijken op • Past zich flexibel aan (verandering van collega's, ...)	✓			
2. Werkt met oog voor veiligheid, milieu, kwaliteit en welzijn				
• Herkent en signaleert gevaarlijke situaties, neemt gepaste maatregelen bij ongelukken en meldt ongevallen en incidenten volgens interne procedures		✓		• Basiskennis van algemene principes EPB • Kennis van (veiligheids)pictogrammen • Kennis van controle- en meetmethoden en -instrumenten • Kennis van elektrisch-, pneumatisch- en handgereedschap • Kennis van ergonomische hef- en tiltechnieken • Kennis van kwaliteitsnormen, waarden en tolerantienormen • Kennis van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen • Kennis van specifieke risico's van gevaarlijke en schadelijke stoffen, elektriciteit, lawaai, trillingen, brand, explosies, ... • Kennis van technische voorschriften en aanbevelingen in functie van de eigen werkzaamheden • Kennis van voorschriften rond afval en gevaarlijke producten (o.a. asbest, ...) • Kennis veiligheids-, gezondheids-, hygiëne-, milieu- en welzijnsvoorschriften
• Herkent, voorkomt en beschermt tegen specifieke risico's	✓			
• Maakt onderscheid tussen gevaarlijk en niet gevaarlijke producten en afvalstoffen	✓			
• Vraagt om informatie ingeval van twijfel over afvalstoffen	✓			
• Sorteert afval volgens de richtlijnen			✓	
• Respekteert de regels rond energieprestaties van gebouwen	✓			
• Herkent asbesthoudende producten en reageert passend	✓			
• Houdt zich aan de regels voor traceerbaarheid van producten	✓			
• Past de voorschriften met betrekking tot netheid en hygiëne toe	✓			
• Werkt ergonomisch			✓	
• Gebruikt persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen			✓	
• Ziet er op toe dat veiligheids- en milieuvoorschriften worden gerespecteerd	✓			
• Beperkt stofemissie			✓	

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
• Gebruikt (stof)afzuigapparatuur			✓	
• Evalueert zijn eigen werkzaamheden kwalitatief en kwantitatief, en stuurt desnoods bij		✓		
• Meldt problemen aan de verantwoordelijke	✓			
3. Gebruikt stromen duurzaam en beperkt geluidshinder				
• Gebruikt water voor taken en schoonmaak efficiënt			✓	• Kennis van een geoptimaliseerd verbruik en recuperatie van water, materialen en energie
• Gebruikt machines en gereedschappen efficiënt			✓	
• Beperkt het lawaai: implementeert preventie-maatregelen voor omgeving			✓	
4. Organiseert zijn werkplek				
• Ontvangt en begrijpt de opdracht	✓			• Basiskennis van de functies in een woonruimte • Kennis van controle- en meetmethoden en -instrumenten • Kennis van de bouwplaatsorganisatie • Kennis van signalisatievoorschriften • Kennis van werkdocumenten
• Richt de eigen werkplek in volgens voorschriften en/of instructies en houdt daarbij rekening met de algemene bouwplaatsorganisatie en de logische werkvolgorde			✓	
• Plaatst de signalisatie en brengt waarschuwingstekens aan			✓	
• Beoordeelt de bereikbaarheid van de te bewerken constructies en oppervlakken en plaatst indien nodig rolstellingen of rolsteigers	✓			
• Optimaliseert de omstandigheden op de werkplek	✓			
• Controleert de klimatologische omstandigheden	✓			
• Bepaalt welk werk in open lucht uitgevoerd kan worden	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
• Verplaatst niet te behandelen delen			✓	
• Dekt niet te behandelen en niet-verplaatsbare delen af			✓	
• Stelt het materieel op voor de oppervlaktevoorbereiding en/of de werken			✓	
5. Werkt op hoogte en bouwt rolsteigers op				
• Gebruikt ladders volgens de veiligheidsregels als toegangsmiddel			✓	• Kennis van de maatregelen ter preventie van het vallen van personen en voorwerpen van een (rol)steiger en hoogwerker • Kennis van de opbouw van rolsteigers • Kennis van de voorschriften voor het veilig werken op hoogte • Kennis van de voorwaarden om een (rol)steiger en hoogwerker te betreden • Kennis van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen
• Gebruikt (rol)steigers en hoogwerkers volgens de instructies en de veiligheidsregels			✓	
• Bouwt rolsteigers op en af volgens de voorschriften			✓	
• Gebruikt beschermingsmiddelen (PBM's en CBM's) aangepast aan de werkomstandigheden			✓	
6. Helpt bij het voorbereiden van de oppervlakken i.f.v. beschermen en verfraaien				
• Ontkorrelt nieuwe oppervlakken			✓	• Basiskennis van fysische en chemische verschijnselen i.v.m. gebouwen (porositeit, capillariteit, condensatie, salpeter, verzeping, alkaliteitsgraad, carbonatatie, chloride-indringing, corrosie, uitzetting en inkrimping van materialen, vorming van schimmels, mossen en houtziekten) • Basiskennis van specifieke risico's bij het gebruik van solventen, de grenswaarden voor blootstelling en de nodige preventiemaatregelen • Kennis van afwerkingsproducten en toevoegingsmiddelen:
• Verwijdert losse verf-film van reeds geverfd of beklede oppervlakken d.m.v. afsteken, decaperen, schuren, ...			✓	
• Verwijdert oude bekledingen manueel of mechanisch			✓	
• Vult barsten en andere onvolmaaktheden op			✓	
• Plamuurt			✓	
• Schuurt (en ontroest indien nodig) het oppervlak mechanisch en/of manueel			✓	
• Maakt het oppervlak stofvrij			✓	
• Reinigt het oppervlak met detergents of			✓	

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
oplosmiddelen				toepassingsmogelijkheden, beschikbaarheid in de handel, kwalitatieve kenmerken, uitzicht, mengverhoudingen, pigmenten, kleurbenamingen, verenigbaarheid, neveneffecten, vuurbestendigheid of onbrandbaarheid, veiligheids- en recyclagevoorschriften, ...
• Verlijmt het vliesbehang volgens de richtlijnen van de producent, lijmt de muur in en niet het vliesbehang			✓	
• Strijkt het vliesbehang aan			✓	
• Snijdt het vliesbehang boven en onder correct af			✓	
• Verwijdert lijmresten			✓	
• Brengt fixeer-, impregneer- of aanhechtingsmiddelen aan			✓	
				• Kennis van de aard van de ondergrond en implicaties voor de schilder- en decoratiewerken en de voorbereiding • Kennis van de staat van het oppervlak: nieuw, oud, beschadigd, aangetast door vocht, roest, schimmel, alkaliteit, parasieten, ... • Kennis van gereedschappen en machines: kenmerken, gebruik en toepassingen • Kennis van lijmsoorten en hun toepassingen en veiligheidsvoorschriften • Kennis van materialen en producten in functie van de voorbereiding van ondergrond • Kennis van soorten, gebruik en toepassingen van decapeer- en schuurmiddelen • Kennis van vakterminologie • Kennis van vliesbehang
7. Helpt bij het gebruiksklaar maken van het afwerkingsproduct				
• Leest de gebruiksaanwijzingen van de gebruikte producten	✓			• Basiskennis van specifieke risico's bij het gebruik van solventen, de grenswaarden voor blootstelling en de nodige preventiemaatregelen • Kennis van afwerkingsproducten en toevoegingsmiddelen:
• Maakt het afwerkingsproduct aan			✓	
• Voegt eventueel de door de schilder decorator bepaalde pigmenten, oliën, verharders of verdunners toe aan het			✓	

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
afwerkingsproduct				toepassingsmogelijkheden, beschikbaarheid in de handel, kwalitatieve kenmerken, uitzicht, mengverhoudingen, pigmenten, kleurbenamingen, verenigbaarheid, neveneffecten, vuurbestendigheid of onbrandbaarheid, veiligheids- en recyclagevoorschriften, ...
• Mengt het afwerkingsproduct			✓	
• Zet het aangemaakte afwerkingsproduct klaar			✓	
8. Helpt bij het manueel schilderen van oppervlakken zowel binnen als buiten				
• Gebruikt het type rol, borstel of spatel in functie van de uit te voeren werken			✓	• Kennis van afwerkingsproducten en toevoegingsmiddelen: toepassingsmogelijkheden, beschikbaarheid in de handel, kwalitatieve kenmerken, uitzicht, mengverhoudingen, pigmenten, kleurbenamingen, verenigbaarheid, neveneffecten, vuurbestendigheid of onbrandbaarheid, veiligheids- en recyclagevoorschriften, ... • Kennis van de opeenvolgende stappen bij manueel schilderwerk • Kennis van gereedschappen en machines: kenmerken, gebruik en toepassingen • Kennis van materialen en producten in functie van de afwerklaag
• Brengt een grondlaag of fixeermiddel aan met rol of borstel of spatel			✓	
• Kit af			✓	
• Brengt tussenlagen aan met rol of borstel			✓	
• Schuurt			✓	
• Brengt de afdeklaag aan met rol, borstel of spatels			✓	
9. Helpt bij het voorbereiden van de oppervlakken i.f.v. behangwerken				
• Ontkorrelt nieuwe oppervlakken			✓	• Basiskennis van fysische en chemische verschijnselen i.v.m. gebouwen (porositeit, capillariteit, condensatie, salpeter, verzeping, alkaliteitsgraad, carbonatatie, chloride-indringing, corrosie, uitzetting en inkrimping van materialen, vorming van schimmels, mossen en
• Verwijdt losse verf-film van reeds geveerd of beklede oppervlakken d.m.v. afsteken, decaperen, schuren, ...			✓	
• Verwijdt oude bekledingen manueel of mechanisch			✓	

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
• Vult barsten en andere onvolmaaktheden op			✓	- houtziekten) • Basiskennis van specifieke risico's bij het gebruik van solventen, de grenswaarden voor blootstelling en de nodige preventiemaatregelen • Kennis van de aard van de ondergrond en implicaties voor de plaatsing en de voorbereiding van behangwerken • Kennis van de staat van het oppervlak: nieuw, oud, beschadigd, aangetast door vocht, roest, schimmel, alkaliteit, parasieten, ... • Kennis van gereedschappen en machines: kenmerken, gebruik en toepassingen • Kennis van materialen en producten in functie van de afwerklaag • Kennis van oplos- en verdunnings- en verhardingsmiddelen: toepassingen en veiligheids- en recyclagevoorschriften • Kennis van soorten, gebruik en toepassingen van decapeer- en schuurmiddelen
• Plamuurt			✓	
• Schuurt het oppervlak mechanisch en/of manueel			✓	
• Maakt het oppervlak stofvrij			✓	
• Reinigt het oppervlak met detergents of oplosmiddelen			✓	
• Brengt fixeer-, impregneer- of aanhechtingsmiddelen aan			✓	
10. Helpt bij het aanbrengen van behang				
• Leest de plaatsingsvoorschriften	✓			• Kennis van de verschillende soorten behang • Kennis van het behangplan, plaatsingsvoorschriften en de richtlijnen van de fabrikant van gebruikte materialen • Kennis van lijmsorten en hun toepassingen en veiligheidsvoorschriften • Kennis van meetmethoden en -instrumenten
• Selecteert de lijm (kant-en-klaar of aan te maken)	✓			
• Knipt of snijdt het behangmateriaal op lengte			✓	
• Lijmt het behangmateriaal in			✓	
• Verwijdert lijmresten			✓	

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
				• Kennis van versnijdingsvoorschriften van behang
11. Helpt bij het voorbereiden van de oppervlakken i.f.v. de te plaatsen soepele vloerbekleding				
• Verwijdert oude bekledingen manueel of mechanisch			✓	• Basiskennis van fysische en chemische verschijnselen i.v.m. gebouwen (porositeit, capillariteit, condensatie, salpeter, verzeping, alkaliteitsgraad, carbonatatie, chloride-indringing, corrosie, uitzetting en inkrimping van materialen, vorming van schimmels, mossen en houtziekten) • Basiskennis van specifieke risico's bij het gebruik van solventen, de grenswaarden voor blootstelling en de nodige preventiemaatregelen • Kennis van de aard van de ondergrond en implicaties voor de plaatsing en de voorbereiding van soepele vloerbekleding • Kennis van de staat van het oppervlak: nieuw, oud, beschadigd, aangetast door vocht, roest, schimmel, alkaliteit, parasieten, ... • Kennis van gereedschappen en machines: kenmerken, gebruik en toepassingen • Kennis van materialen en producten in functie van de afwerklaag • Kennis van oplos- en verdunnings- en verhardingsmiddelen: toepassingen en veiligheids- en recyclagevoorschriften
• Vult barsten en andere onvolmaaktheden op			✓	
• Maakt het oppervlak stofvrij			✓	
• Reinigt het oppervlak met detergents of oplosmiddelen			✓	
• Brengt fixeer-, impregneer- of aanhechtingsmiddelen aan			✓	
12. Helpt bij het plaatsen van soepele vloerbekledingen				

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
• Laat de vloerbekleding acclimatiseren			✓	• Kennis van de verschillende soorten soepele vloerbekleding • Kennis van lijmsorten en hun toepassingen en veiligheidsvoorschriften • Kennis van versnijdingsvoorschriften van soepele vloerbekleding
• Brengt de lijmlaag aan			✓	
• Snijdt de vloerbekleding tot de gewenste afmetingen			✓	
13. Helpt bij het afronden van de werkzaamheden en het reinigen van het materieel				
• Recycleert gebruikte verven, verdunners, verharders, versnellers en verpakkingen en ander afval volgens de voorschriften	✓			• Basiskennis van specifieke risico's bij het gebruik van solventen, de grenswaarden voor blootstelling en de nodige preventiemaatregelen • Kennis van oliën, oplos- en verdunnings- en verhardingsmiddelen: toepassingen en veiligheids- en recyclagevoorschriften
• Reinigt het materieel met oplos- of verdunningsmiddelen bij het overgaan op een andere bewerking, een andere verfsoort, enz.			✓	
• Reinigt het gereedschap met oplos- of verdunningsmiddelen bij het beëindigen van de werkzaamheden			✓	
• Verwijdert de bescherming van niet te behandelen delen			✓	
• Reinigt beschermingsmiddelen			✓	
• Kijkt de beschermingsmiddelen na en bergt deze op			✓	
• Plaatst de weggehaalde voorwerpen terug			✓	
• Laat de werkplek ordelijk en net achter			✓	
• Reinigt de machines en gereedschappen			✓	

2.2 BESCHRIJVING COMPETENTIES ADHV DE DESCRIPTORELEMENTEN

Kennis

- Basiskennis van algemene principes EPB
- Basiskennis van de functies in een woonruimte

- Basiskennis van fysische en chemische verschijnselen i.v.m. gebouwen (porositeit, capillariteit, condensatie, salpeter, verzeping, alkaliteitsgraad, carbonatatie, chloride-indringing, corrosie, uitzetting en inkrimping van materialen, vorming van schimmels, mossen en houtziekten)
- Basiskennis van specifieke risico's bij het gebruik van solventen, de grenswaarden voor blootstelling en de nodige preventiemaatregelen
- Kennis van (veiligheids)pictogrammen
- Kennis van afwerkingsproducten en toevoegingsmiddelen: toepassingsmogelijkheden, beschikbaarheid in de handel, kwalitatieve kenmerken, uitzicht, mengverhoudingen, pigmenten, kleurbenamingen, verenigbaarheid, neveneffecten, vuurbestendigheid of onbrandbaarheid, veiligheids- en recyclagevoorschriften, ...
- Kennis van communicatietechnieken
- Kennis van controle- en meetmethoden en -instrumenten
- Kennis van de aard van de ondergrond en implicaties voor de plaatsing en de voorbereiding van behangwerken
- Kennis van de aard van de ondergrond en implicaties voor de plaatsing en de voorbereiding van soepele vloerbekleding
- Kennis van de aard van de ondergrond en implicaties voor de schilder- en decoratiewerken en de voorbereiding
- Kennis van de bouwplaatsorganisatie
- Kennis van de maatregelen ter preventie van het vallen van personen en voorwerpen van een (rol)steiger en hoogwerker
- Kennis van de opbouw van rolsteigers
- Kennis van de opeenvolgende stappen bij manueel schilderwerk
- Kennis van de staat van het oppervlak: nieuw, oud, beschadigd, aangetast door vocht, roest, schimmel, alkaliteit, parasieten, ...
- Kennis van de verschillende soorten behang
- Kennis van de verschillende soorten soepele vloerbekleding
- Kennis van de voorschriften voor het veilig werken op hoogte
- Kennis van de voorwaarden om een (rol)steiger en hoogwerker te betreden
- Kennis van een geoptimaliseerd verbruik en recuperatie van water, materialen en energie
- Kennis van elektrisch-, pneumatisch- en handgereedschap
- Kennis van ergonomische hef- en tiltechnieken
- Kennis van gereedschappen en machines: kenmerken, gebruik en toepassingen
- Kennis van het behangplan, plaatsingsvoorschriften en de richtlijnen van de fabrikant van gebruikte materialen
- Kennis van kwaliteitsnormen, waarden en tolerantienormen
- Kennis van lijmsorten en hun toepassingen en veiligheidsvoorschriften
- Kennis van materialen en producten in functie van de afwerklaag
- Kennis van materialen en producten in functie van de voorbereiding van ondergrond
- Kennis van meetmethoden en -instrumenten
- Kennis van oliën, oplos- en verdunnings- en verhardingsmiddelen: toepassingen en veiligheids- en recyclagevoorschriften
- Kennis van oplos- en verdunnings- en verhardingsmiddelen: toepassingen en veiligheids- en recyclagevoorschriften
- Kennis van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen
- Kennis van signalatievoorschriften
- Kennis van soorten, gebruik en toepassingen van decapeer- en schuurmiddelen

- Kennis van specifieke risico's van gevaarlijke en schadelijke stoffen, elektriciteit, lawaai, trillingen, brand, explosies, ...
- Kennis van technische voorschriften en aanbevelingen in functie van de eigen werkzaamheden
- Kennis van vakterminologie
- Kennis van versnijdingsvoorschriften van behang
- Kennis van versnijdingsvoorschriften van soepele vloerbekleding
- Kennis van vliesbehang
- Kennis van voorschriften rond afval en gevaarlijke producten (o.a. asbest, ...)
- Kennis van werkdocumenten
- Kennis veiligheids-, gezondheids-, hygiëne-, milieu- en welzijnsvoorschriften

Cognitieve vaardigheden

- Communiceert effectief en efficiënt
- Wisselt informatie uit met collega's en verantwoordelijken
- Rapporteert aan leidinggevenden
- Werkt efficiënt samen met collega's
- Volgt aanwijzingen van verantwoordelijken op
- Herkent, voorkomt en beschermt tegen specifieke risico's
- Maakt onderscheid tussen gevaarlijk en niet gevaarlijke producten en afvalstoffen
- Vraagt om informatie ingeval van twijfel over afvalstoffen
- Respecteert de regels rond energieprestaties van gebouwen
- Herkent asbesthoudende producten en reageert passend
- Houdt zich aan de regels voor traceerbaarheid van producten
- Past de voorschriften met betrekking tot netheid en hygiëne toe
- Ziet er op toe dat veiligheids- en milieuvoorschriften worden gerespecteerd
- Meldt problemen aan de verantwoordelijke
- Ontvangt en begrijpt de opdracht
- Beoordeelt de bereikbaarheid van de te bewerken constructies en oppervlakken en plaatst indien nodig rolstellingen of rolsteigers
- Optimaliseert de omstandigheden op de werkplek
- Controleert de klimatologische omstandigheden
- Bepaalt welk werk in open lucht uitgevoerd kan worden
- Leest de gebruiksaanwijzingen van de gebruikte producten
- Leest de plaatsingsvoorschriften
- Selecteert de lijm (kant-en-klaar of aan te maken)
- Recycleert gebruikte verven, verdunners, verharders, versnellers en verpakkingen en ander afval volgens de voorschriften

Probleemoplossende vaardigheden

- Past zich flexibel aan (verandering van collega's, ...)
- Herkent en signaleert gevaarlijke situaties, neemt gepaste maatregelen bij ongelukken en meldt ongevallen en incidenten volgens interne procedures
- Evalueert zijn eigen werkzaamheden kwalitatief en kwantitatief, en stuurt desnoods bij

Motorische vaardigheden

- Sorteert afval volgens de richtlijnen
- Werkt ergonomisch
- Gebruikt persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen
- Beperkt stofemissie
- Gebruikt (stof)afzuigapparatuur
- Gebruikt water voor taken en schoonmaak efficiënt
- Gebruikt machines en gereedschappen efficiënt
- Beperkt het lawaai: implementeert preventie-maatregelen voor omgeving
- Richt de eigen werkplek in volgens voorschriften en/of instructies en houdt daarbij rekening met de algemene bouwplaatsorganisatie en de logische werkvolgorde
- Plaatst de signalisatie en brengt waarschuwingstekens aan
- Verplaatst niet te behandelen delen
- Dekt niet te behandelen en niet-verplaatsbare delen af
- Stelt het materieel op voor de oppervlaktevoorbereiding en/of de werken
- Gebruikt ladders volgens de veiligheidsregels als toegangsmiddel
- Gebruikt (rol)steigers en hoogwerkers volgens de instructies en de veiligheidsregels
- Bouwt rolsteigers op en af volgens de voorschriften
- Gebruikt beschermingsmiddelen (PBM's en CBM's) aangepast aan de werkomstandigheden
- Ontkorrelt nieuwe oppervlakken
- Verwijdert losse verf-film van reeds geleverd of beklede oppervlakken d.m.v. afsteken, decaperen, schuren, ...
- Verwijdert oude bekledingen manueel of mechanisch
- Vult barsten en andere onvolmaaktheden op
- Plamuurt
- Schuurt (en ontroest indien nodig) het oppervlak mechanisch en/of manueel
- Maakt het oppervlak stofvrij
- Reinigt het oppervlak met detergents of oplosmiddelen
- Verlijmt het vliesbehang volgens de richtlijnen van de producent, lijmt de muur in en niet het vliesbehang
- Strijkt het vliesbehang aan
- Snijdt het vliesbehang boven en onder correct af
- Verwijdert lijmresten
- Brengt fixeerver-, impregneer- of aanhechtingsmiddelen aan
- Maakt het afwerkingsproduct aan
- Voegt eventueel de door de schilder decorator bepaalde pigmenten, oliën, verharders of verdunners toe aan het afwerkingsproduct
- Mengt het afwerkingsproduct
- Zet het aangemaakte afwerkingsproduct klaar
- Gebruikt het type rol, borstel of spatel in functie van de uit te voeren werken
- Brengt een grondlaag of fixeermiddel aan met rol of borstel of spatel
- Kit af
- Brengt tussenlagen aan met rol of borstel
- Schuurt
- Brengt de afdeklaag aan met rol, borstel of spatels
- Ontkorrelt nieuwe oppervlakken
- Verwijdert losse verf-film van reeds geleverd of beklede oppervlakken d.m.v. afsteken, decaperen, schuren, ...

- Verwijdert oude bekledingen manueel of mechanisch
- Vult barsten en andere onvolmaaktheden op
- Plamuurt
- Schuurt het oppervlak mechanisch en/of manueel
- Maakt het oppervlak stofvrij
- Reinigt het oppervlak met detergents of oplosmiddelen
- Brengt fixeer-, impregneer- of aanhechtingsmiddelen aan
- Knipt of snijdt het behangmateriaal op lengte
- Lijmt het behangmateriaal in
- Verwijdert lijmresten
- Verwijdert oude bekledingen manueel of mechanisch
- Vult barsten en andere onvolmaaktheden op
- Maakt het oppervlak stofvrij
- Reinigt het oppervlak met detergents of oplosmiddelen
- Brengt fixeer-, impregneer- of aanhechtingsmiddelen aan
- Laat de vloerbekleding acclimatiseren
- Brengt de lijmlaag aan
- Snijdt de vloerbekleding tot de gewenste afmetingen
- Reinigt het materieel met oplos- of verdunningsmiddelen bij het overgaan op een andere bewerking, een andere verfsoort, enz.
- Reinigt het gereedschap met oplos- of verdunningsmiddelen bij het beëindigen van de werkzaamheden
- Verwijdert de bescherming van niet te behandelen delen
- Reinigt beschermingsmiddelen
- Kijkt de beschermingsmiddelen na en bergt deze op
- Plaatst de weggehaalde voorwerpen terug
- Laat de werkplek ordelijk en net achter
- Reinigt de machines en gereedschappen

Omgevingscontext

- Dit beroep wordt uitgeoefend op locatie in open of gesloten bouwplaatsen (woning- en utiliteitsbouw).
- Dit beroep wordt meestal in teamverband uitgeoefend, meestal in een onderneming waar de nodige flexibiliteit om zich aan te passen aan wijzigingen van planning, collega's, omgeving, klimatologische omstandigheden, grondstoffen en machines belangrijk is.
- De werkopdracht en het eindresultaat worden strikt afgebakend en er heersen in veel gevallen strikte deadlines, wat resultaatgerichtheid, stressbestendigheid, concentratie, flexibiliteit en doorzettingsvermogen vraagt.
- De bouwsector kent veel reglementeringen, normen, aanbevelingen, codes van goede praktijk en technische voorlichtingsfiches inzake kwaliteit, veiligheid, gezondheid, hygiëne, welzijn, milieu en duurzaam bouwen. Verspilling en de rijzende afvalberg dwingen tot een economische en ecologische omgang met en hergebruik van grondstoffen en materialen.
- De situatie op de werkplek kan het dragen van lasten, het werken op hoogte, contact met gevaarlijke producten (verven, verdunners, ...) en werken in moeilijke houdingen en omstandigheden impliceren.

- Op de bouwplaats maakt men gebruik van hand-, elektrisch en pneumatisch gereedschap. Dit kan gevaar inhouden voor lawaaihinder en stof, het oplopen van snijwonden, het stoten tegen voorwerpen, voor elektrocutie, ...

Handelingscontext

- Oog hebben voor kwaliteit en de tevredenheid van de klant door met zorg, precisie, toewijding en zin voor esthetiek te werken.
- Op constructieve en gebruiksvriendelijke wijze uitwisselen van informatie met klanten en collega's en derden.
- Aandacht hebben voor gevaarlijke situaties, waarschuwingstekens en veiligheidssignalisatie op de bouwplaats respecteren en PBM's en CBM's met zorg gebruiken, onderhouden en opbergen.
- Omzichtig omgaan met en opbergen van grondstoffen en producten, rekening houdend met veiligheids-, plaatsings- en milieuvoorschriften.
- Zorgvuldig en nauwkeurig gebruiken van machines, gereedschappen en materialen.
- Het bijblijven met de (technologische) ontwikkelingen binnen de sector vergt leergierigheid en het volgen van (verplichte) opleidingen.

Autonomie

Is zelfstandig in

- het voorbereiden van de toegewezen eigen werkzaamheden
- het inrichten van de eigen werkplek
- het gebruik van gereedschappen, materiaal en materieel
- de uitvoering en rapportering van de toegewezen eigen werkzaamheden

Is gebonden aan

- een ontvangen werkopdracht en tijdsplanning
- klimatologische omstandigheden
- kwaliteits- en milieuvoorschriften
- codes van goede praktijk
- wettelijke en technische voorschriften
- veiligheids- en gezondheidsinstructies
- afspraken met collega's en derden, instructies van de leidinggevende, de bouwplaatsverantwoordelijke en/of klant

Doet beroep op

- een leidinggevende tijdens de uitvoering van de werkopdracht en de bouwplaatsverantwoordelijke bij problemen (gevaarlijke en/of onveilige situaties, ...)

Verantwoordelijkheid

- Werkt in teamverband
- Werkt met oog voor veiligheid, milieu, kwaliteit en welzijn
- Gebruikt stromen duurzaam en beperkt geluidshinder
- Organiseert zijn werkplek

- Werkt op hoogte en bouwt rolsteigers op
- Helpt bij het voorbereiden van de oppervlakken i.f.v. beschermen en verfraaien
- Helpt bij het gebruiksklaar maken van het afwerkingsproduct
- Helpt bij het manueel schilderen van oppervlakken zowel binnen als buiten
- Helpt bij het voorbereiden van de oppervlakken i.f.v. behangwerken
- Helpt bij het aanbrengen van behang
- Helpt bij het voorbereiden van de oppervlakken i.f.v. de te plaatsen soepele vloerbekleding
- Helpt bij het plaatsen van soepele vloerbekledingen
- Helpt bij het afronden van de werkzaamheden en het reinigen van het materieel

2.3 ATTESTEN EN VOORWAARDEN

Wettelijke attesten en voorwaarden

Er zijn geen (wettelijke) attesten of voorwaarden vereist.

3. Arbeidsmarktrelevantie / maatschappelijke relevantie

3.1 ARBEIDSMARKTRELEVANTIE

Tewerkstelling

Constructiv legt volgende cijfers voor wat betreft het aantal medewerker schilder- en decoratiewerken. Officiële cijfers over de tewerkstelling per beroep zijn niet beschikbaar. Er werd een raming gemaakt op basis van beschikbare gegevens, afgeleid op basis van de toegekende NACE-code.

	Brussel	Vlaanderen	Wallonië	België
Uitvoerder schilderwerken	239	2507	1064	3809

Vacatures

I. Aantal vacatures (in het 'normaal economisch circuit zonder uitzendopdrachten' en indien beschikbaar het aantal vacatures voor uitzendopdrachten) en aandeel in de sector
i. Spreiding over de betrokken sectoren >5

			Antwerpen	Mechelen	Turnhout	Brussel HG	Leuven	Vilvoorde	Brugge	Kortrijk-Roeselare	Oostende-Westhoek	Aalst-Oudenaarde	Gent	Sint-Niklaas-Dendermonde	Limburg-Oost	Limburg-West	Buiten Vlaanderen	Totaal
BB5870 Schilder - decorateur	NEC zonder Uitzendopdrachten rechtstreeks aan VDAB gemeld	13. Bouw	38	23	57		16	7	27	110	36	13	45	19	13	25		429
		14. Groot- en kleinhandel	2	1			1	3		2	0		1	2		3		15
		19. Zakelijke dienstverlening		4		2		1	1	0		2	1		4	2		17
		23. Openbare besturen	2		3				4		1	1					50	61
		24. Onderwijs	1	2				1	1	2				1				8
		25. Gezondheidszorg				1	1						2		1			5
		26. Maatschappelijke dienstverlening	1						3		0	1						5
	Uitzendopdrachten	14. Groot- en kleinhandel											5					5
		20. Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling	88	40	329	11	67	14	110	347	39	84	157	33	61	149	95	1624
	NEC zonder Uitzendopdrachten via wervings- en selectiekantoren	20. Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling				2	8		24	40	7	3	5	5			2	96
BB5880 Plaatser van muur- en vloerbekledingen	NEC zonder Uitzendopdrachten rechtstreeks aan VDAB gemeld	13. Bouw	0	2	1			13	1	9	1		2	7	2	2		40
		20. Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling	23	1	29		42	10	13	37	17	11	48	55	5	40	1	332
	NEC zonder Uitzendopdrachten via wervings- en selectiekantoren	20. Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling																
		20. Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling								47		2		0				49
TOTAAL			155	73	424	17	136	51	185	599	103	117	268	125	86	222	148	2709

ii. **Aantal openstaande vacatures (aantal, spreiding, evolutie)**

- Openstaande vacatures (aantal, evolutie) in december

	Jaartal	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
BB5870 Schilder - decorateur	NEC zonder uitzendopdr rechtstr aan VDAB gemeld	44	26	32	57	50	66	93	105
	Uitzendopdrachten	73	34	77	123	124	202	176	199
	NEC zonder Uitzendopdr via wervings- en selectiekantoren	5	9	5	5	12	8	8	9
BB5880 Plaatser van muur- en vloerbekledingen	NEC zonder uitzendopdr rechtstr aan VDAB gemeld	8	3	4	4	8	23	13	6
	Uitzendopdrachten	2	1	9	25	28	38	25	52
	NEC zonder Uitzendopdr via wervings- en selectiekantoren	1		1	0	3	6	2	1
	TOTAAL	133	74	128	214	225	343	317	372

- Openstaande vacatures (aantal, spreiding)

	Regio	Antwerpen	Mechelen	Turnhout	Brussel HG	Leuven	Vilvoorde	Brugge	Kortrijk-Roeselare	Oostende-Westhoek	Aalst-Oudenaarde	Gent	Sint-Niklaas-Dendermonde	Limburg-Oost	Limburg-West	Buiten Vlaanderen	TOTAAL
BB5870 Schilder - decorateur	NEC zonder uitzendopdr rechtstr aan VDAB gemeld	3	6	15	1	1	4	8	29	9	3	11	5	5	5		105
	Uitzendopdrachten	20	4	34	1	7	1	9	32	5	13	12	8	15	30	8	199
	NEC zonder Uitzendopdr via wervings- en selectiekantoren					2		1	3	1		2					9
BB5880 Plaatser van muur- en vloerbekledingen	NEC zonder uitzendopdr rechtstr aan VDAB gemeld		2					0	0	1			2		1		6
	Uitzendopdrachten	5	1	3		9	1	3	8	5	2	4	4	2	5		52
	NEC zonder Uitzendopdr via wervings- en selectiekantoren								1								1
	TOTAAL	28	13	52	2	19	6	21	73	21	18	29	19	22	41	8	372

II. Evolutie van het aantal vacatures (in de tijd)

	Jaartal	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
BB5870 Schilder - decorateur	NEC zonder uitzendopdr rechtstr aan VDAB gemeld	524	410	420	478	488	488	566	552
	Uitzendopdrachten	393	440	586	850	964	1418	1559	1630
	NEC zonder Uitzendopdr via wervings- en selectiekantoren	40	45	33	68	64	105	96	96
BB5880 Plaatser van muur- en vloerbekledingen	NEC zonder uitzendopdr rechtstr aan VDAB gemeld	25	25	16	23	42	69	37	49
	Uitzendopdrachten	11	12	17	87	183	530	281	333
	NEC zonder Uitzendopdr via wervings- en selectiekantoren	1	1	2	19	6	69	12	49
	TOTAAL	994	933	1074	1525	1747	2679	2551	2709

III. Spreiding van het aantal vacatures per provincie en/of regio

	Regio	Antwerpen	Mechelen	Turnhout	Brussel HG	Leuven	Vilvoorde	Brugge	Kortrijk-Roeselare	Oostende-Westhoek	Aalst-Oudenaarde	Gent	Sint-Niklaas-Dendermonde	Limburg-Oost	Limburg-West	Buiten Vlaanderen	Totaal
BB5870 Schilder - decorateur	NEC zonder uitzendopdr rechtstr aan VDAB gemeld	44	30	63	4	19	12	36	118	38	17	50	23	18	30	50	552
	Uitzendopdrachten	88	40	329	11	67	14	110	348	39	84	162	33	61	149	95	1630
	NEC zonder Uitzendopdr via wervings- en selectiekantoren				2	8		24	40	7	3	5	5			2	96
BB5880 Plaatser van muur- en vloerbekledingen	NEC zonder uitzendopdr rechtstr aan VDAB gemeld	0	2	3			15	2	9	2		2	9	2	3	0	49
	Uitzendopdrachten	23	1	29		42	10	13	37	17	11	49	55	5	40	1	333
	NEC zonder Uitzendopdr via wervings- en selectiekantoren								47		2		0				49
	TOTAAL	155	73	424	17	136	51	185	599	103	117	268	125	86	222	148	2709

IV. Aantal niet werkende werkzoekenden

	Antwerpen	Mechelen	Turnhout	Leuven	Vilvoorde	Brugge	Kortrijk	Oostende	Aalst-Oudenaarde	Gent	Sint-Niklaas/Dendermonde	Limburg Oost	Limburg West	TOTAAL
BB5870 Schilder - decorateur	587	113	104	92	124	111	156	146	95	271	124	109	119	2151
BB5880 Plaatser van muur- en vloerbekledingen	17	6	8	2	6	3	6	4	2	2		5	5	66

V. Knelpuntberoep i. Zo ja, duiding oorzaak (kwantitatief/kwalitatief)

Beroep	Aard knelpunt	Omschrijving
BB5870 Schilder - decorateur	/	
BB5880 Plaatser van muur- en vloerbekledingen	Kwalitatief Kwantitatief	De markt is sterk afhankelijk van openbare opdrachten voor de plaatsing van soepele vloerbekleding in publieke gebouwen zoals ziekenhuizen en woonzorgcentra. Wanneer er een vraag is, is het echter moeilijk om geschikte kandidaten te vinden. Er bestaat bijvoorbeeld geen specifieke opleiding in het secundair onderwijs voor het aanleren van de benodigde vaardigheden.

4. Samenhang

De medewerker schilder- en decoratiewerken komt voor in de bouwsector en wordt ingedeeld in de cluster van de eindafwerking.

De diverse beroepen binnen deze cluster beschikken over gemeenschappelijke competenties. Dat houdt in dat mits een aanvullende opleiding een medewerker schilder- en decoratiewerken kan doorgroeien naar andere beroepen binnen de cluster eindafwerking.

Coördinator-adviseur schilderwerken		
	Restauratievakman schilder- en decoratiewerk	Fijnschilder
Industrieel schilder	Schilder-decorateur	
Medewerker industriële schilderwerken	Medewerker schilder- en decoratiewerken	